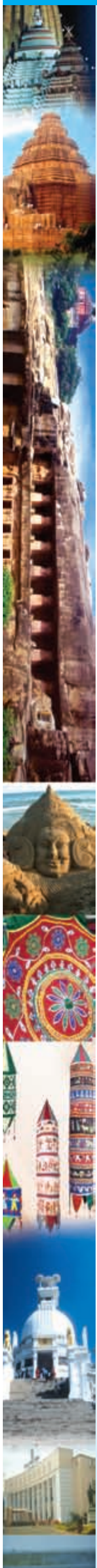

ଆମ ରାଜ୍ୟର କେତେକ ପ୍ରଧାନ ସ୍ଥାନ

ତୁମେ ଜାଣିଥିବା ଓ ଦେଖିଥିବା କେତୋଟି ମୁଖ୍ୟ ସହର ବା ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନର ତାଲିକା କରି ତଳେ ଲେଖ ।

	ମୁଖ୍ୟ ସହର / ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନ	ବିଶେଷତ୍ୱ
ଯେପରି :	ପାରାଦ୍ୱୀପ	ବନ୍ଦର
	____________________	____________________
	____________________	____________________

ଆମ ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ଜିଲାରେ ଅନେକ ସହର ଓ ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନ ଅଛି । ଆସ ସେଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ।

କଟକ

କଟକ ଏକ ବଡ଼ ସହର ଓ ଜିଲାର ସଦର ମହକୁମା । ବାରବାଟୀ ଦୁର୍ଗ, କାଠଯୋଡ଼ି ପଥର ବନ୍ଧ, ଓଡ଼ିଶାର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଆକାଶବାଣୀ କେନ୍ଦ୍ର, ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜ ଭେଷଜ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର, ଓଡ଼ିଶାର ସର୍ବବୃହତ୍ ଶିକ୍ଷାୟତନ ରେଭେନ୍ସା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଆଦି ଏଠାରେ ଅଛି । ଏହି ସହର ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟର ପେଣ୍ଠସ୍ଥଳ ଅଟେ । କଟକ ସହର ରୂପା ତାରକସି କାମ ପାଇଁ ଭାରତ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଆମ ରାଜ୍ୟର ରାଜଧାନୀର ନାମ ଭୁବନେଶ୍ୱର । ଏହା ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲାରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏଠାରେ ଆମ ରାଜ୍ୟ ଓ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟମାନ ଅଛି । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ରାଜଭବନ, ବିଧାନସୌଧ, ସଚିବାଳୟ, ରାଜ୍ୟସଂଗ୍ରାହଳୟ, ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଦୂରଦର୍ଶନ କେନ୍ଦ୍ର ଆଦି ପ୍ରଧାନ । ଏହି ସହରରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ଉଦ୍ଭିଦ ଗବେଷଣାକେନ୍ଦ୍ର, ପଠାଣି ସାମନ୍ତ ପ୍ଲାନେଟୋରିୟମ୍ ଓ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ବିମାନ ଘାଟି ଅଛି । ନନ୍ଦନକାନନଠାରେ ଏକ ଚିଡ଼ିଆ ଖାନା ଓ ଉଦ୍ଭିଦ ଉଦ୍ୟାନ ରହିଅଛି । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର,

ରାଜାରାଣୀ ମନ୍ଦିର, ଖଣ୍ଡଗିରିରେ ଥିବା ଜୈନମନ୍ଦିର, ଉଦୟଗିରିରେ ଥିବା ହାତୀଗୁମ୍ଫା ଅତି ପ୍ରାଚୀନ। ଧଉଳିଗିରିଠାରେ ଅଶୋକଙ୍କ ଶିଳାଲିପି ଦେଖାଯାଏ। ସେଠାରେ ଥିବା ଶାନ୍ତିସ୍ତୁପ ସତ୍ୟ, ଅହିଂସା, ଶାନ୍ତି ଓ ମୈତ୍ରୀର ବାର୍ତ୍ତା ପ୍ରଚାର କରେ।

ଖୋର୍ଦ୍ଧା

ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଏକ ଇତିହାସ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସହର । ତନ୍ତବୁଣା ଲୁଗା ପାଇଁ ଏହା ପ୍ରସିଦ୍ଧ। ଏଠାରେ ଥିବା ଓଡ଼ିଶାର ଶେଷ ସ୍ୱାଧୀନ ଦୁର୍ଗ, ବରୁଣେଇ ପାହାଡ଼, କାଇ ପଦରର ବାବା ବୋଖାରୀ ଓ ଅତ୍ରିର ଉଷ୍ଣ ପ୍ରସ୍ରବଣ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରିଥାଏ।

ବ୍ରହ୍ମପୁର

ବ୍ରହ୍ମପୁର ଓଡ଼ିଶାର ଏକ ବଡ଼ ସହର ଓ ବ୍ୟବସାୟ କେନ୍ଦ୍ର। ଏହି ସହର ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲାରେ ଅବସ୍ଥିତ। ପାଟଲୁଗା ଓ ସୁନାରୂପାର ଗହଣା ପାଇଁ ଏହି ସହରଟି ପ୍ରସିଦ୍ଧ। ଏଠାରେ ମହାରାଜା କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗଜପତି ଚିକିତ୍ସା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ବ୍ରହ୍ମପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଛି। ବ୍ରହ୍ମପୁର ନିକଟରେ ଗୋପାଳପୁର ବନ୍ଦର ମଧ୍ୟ ଅବସ୍ଥିତ ।

ପୁରୀ

ପୁରୀ ଏକ ତୀର୍ଥସ୍ଥାନ। ଏହା ବଙ୍ଗୋପସାଗର କୂଳରେ ଅବସ୍ଥିତ। ଏଠାରେ ପୃଥିବୀ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମନ୍ଦିର ଅଛି। ଏଠାକାର ସମୁଦ୍ର ବେଳାଭୂମି ଓ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରଥଯାତ୍ରା ଦେଖିବାପାଇଁ ଦେଶ ବିଦେଶରୁ ବହୁଯାତ୍ରୀ ଆସିଥାନ୍ତି।

କୋଣାର୍କ

କୋଣାର୍କ ବଙ୍ଗୋପସାଗର କୂଳରେ ଅବସ୍ଥିତ। ଏଠାରେ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ମନ୍ଦିର ଅଛି। ଏହି ମନ୍ଦିରର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ଅତି ସୁନ୍ଦର। ଏହାକୁ ଦେଖିବାକୁ ଦେଶ ବିଦେଶରୁ ବହୁତ ଲୋକ ପ୍ରତିଦିନ ଏଠାକୁ ଆସିଥାନ୍ତି। ଏହା ପୁରୀ ଜିଲାରେ ଅବସ୍ଥିତ।

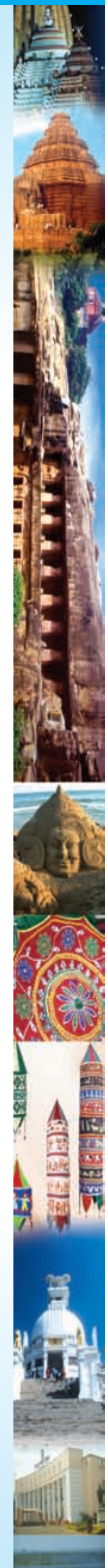

ଯାଜପୁର

ଯାଜପୁର ଏକ ବଡ଼ ସହର । ଏଠାରେ ମା' ବିରଜାଙ୍କ ମନ୍ଦିର ଓ ଦଶାଶ୍ୱମେଧ ଘାଟ ଅଛି । ଏହା ବୈତରଣୀ ନଦୀ କୂଳରେ ଅବସ୍ଥିତ ।

ସମ୍ବଲପୁର

ସମ୍ବଲପୁର ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ସହର ଓ ଜିଲାର ସଦର ମହକୁମା ଅଟେ । ମହାନଦୀ କୂଳରେ ଏହି ସହର ଅଛି । ଏଠାରେ ସମଲେଇଙ୍କ ମନ୍ଦିର ଅଛି । ମଠା, ଟସର ଓ ସମ୍ବଲପୁରୀ ଶାଢ଼ୀ ପାଇଁ ଏହି ସହର ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ଏଠାରେ ସମ୍ବଲପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ବୀର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏ ଭେଷଜ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଛି ।

ରାଉରକେଲା

ରାଉରକେଲା ଏକ ବଡ଼ ସହର । ଏଠାରେ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନା, ଜାତୀୟ ବୈଷୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ବେଦବ୍ୟାସ, ହନୁମାନ ବାଟିକା ଅଛି । ଏହି ସହର ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲାରେ ଅବସ୍ଥିତ ।

ତାଳଚେର

ତାଳଚେର ଏକ ବଡ଼ ସହର । ଏଠାରେ କୋଇଲା ଖଣି, ଭାରିଜଳ କାରଖାନା ଓ ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ର ଅଛି । ଏହି ସହର ଅନୁଗୁଳ ଜିଲାରେ ଅବସ୍ଥିତ ।

ବାରିପଦା

ବାରିପଦା ସହର ବୁଢ଼ାବଳଙ୍ଗ ନଦୀ କୂଳରେ ଅବସ୍ଥିତ । ମଠା ଓ ଟସର ଲୁଗା ପାଇଁ ଏହି ସହର ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ଏଠାରେ ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଛି । ଶିମିଳିପାଳ ଜୈବ ମଣ୍ଡଳ ଏହି ସହର ନିକଟରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହା ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲାର ସଦର ମହକୁମା ।

ପାରାଦ୍ୱୀପ

ପାରାଦ୍ୱୀପ ଆମ ଦେଶର ବୃହତ୍ ଗଭୀରତମ ବନ୍ଦର। ଏହା ଜଗତସିଂହପୁର ଜିଲାରେ ଅବସ୍ଥିତ। ଏଠାରେ ସାର କାରଖାନା ଅଛି। ପାରାଦ୍ୱୀପ ବନ୍ଦର ବଙ୍ଗୋପସାଗର କୂଳରେ ଅବସ୍ଥିତ।

ଚାନ୍ଦିପୁର

ଚାନ୍ଦିପୁର ବଙ୍ଗୋପସାଗର କୂଳରେ ଅବସ୍ଥିତ। ଏଠାରେ ଗୋଳାବାରୁଦ କ୍ଷେପଣାସ୍ତ୍ର ଘାଟି ରହିଅଛି। ଏହା ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲାରେ ଅବସ୍ଥିତ।

ଏହିପରି ଆଉ କୌଣସି ମୁଖ୍ୟ ସହର ଓ ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନ ବିଷୟରେ ତୁମେ ଯଦି ଜାଣିଛ ତେବେ ତାହାର ଏକ ତାଲିକା କରି ତଳେ ଲେଖ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧. କେଉଁ ସ୍ଥାନ କାହିଁକି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଘରୁ ଖୋଜି ନିଜ ଖାତାରେ ଲେଖ।

ସ୍ଥାନର ନାମ	ପ୍ରସିଦ୍ଧ
ଚାନ୍ଦିପୁର, ପାରାଦ୍ୱୀପ, ଯାଜପୁର, କୋଣାର୍କ, ପୁରୀ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଖୋର୍ଦ୍ଧା, ଭୁବନେଶ୍ୱର, କଟକ, ବାରିପଦା, ତାଳଚେର, ରାଉରକେଲା, ସମ୍ବଲପୁର	ବନ୍ଦର, କ୍ଷେପଣାସ୍ତ୍ର ଘାଟି, ବିରଜାଙ୍କ ମନ୍ଦିର, ସୂର୍ଯ୍ୟମନ୍ଦିର, ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର, ପାଟଲୁଗା ଓ ସୁନା ରୂପାର ଗହଣା, ତନ୍ତବୁଣା ଲୁଗା, ସଚିବାଳୟ ଓ ବିମାନ ଘାଟି, ଓଡ଼ିଶାର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଓ ବାରବାଟୀ ଦୁର୍ଗ, ମଠା ଓ ଟସର ଲୁଗା, କୋଇଲା ଖଣି ଓ ସାର କାରଖାନା, ଇସ୍ପାତ ଓ ସାର କାରଖାନା, ସମ୍ବଲପୁରୀ ଶାଢ଼ୀ

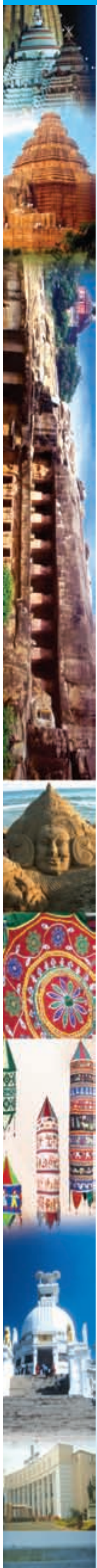

୨. ତୁମେ ଯଦି ସମୁଦ୍ର ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ଜିଲାମାନଙ୍କୁ ଯିବ, ସେଠାରେ କେଉଁ କେଉଁ ପ୍ରଧାନ ସହର ଦେଖିବ ଓ ସେଗୁଡ଼ିକ କାହିଁକି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ତଳ କୋଠରୀରେ ଲେଖ ।

	ଜିଲା	ପ୍ରଧାନ ସହର	କାହିଁକି ପ୍ରସିଦ୍ଧ
ଯେପରି :	ଜଗତସିଂହପୁର	ପାରାଦ୍ୱୀପ	ବନ୍ଦର

୩. ତୁମ ଜିଲାରେ କେଉଁ କେଉଁ ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନମାନ ଅଛି ଲେଖ ।

ଆମ ରାଜ୍ୟର ଗମନାଗମନ ପଥ

ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ରେଳପଥ, ସଡ଼କ ପଥ, ଜଳପଥ ଓ ଆକାଶ ପଥରେ ଗମନାଗମନ କରିବାର ସୁବିଧା ରହିଛି । ରେଳପଥରେ ରେଳଗାଡ଼ି, ଆକାଶ ପଥରେ ଉଡ଼ାଜାହାଜ, ଜଳପଥରେ ଡଙ୍ଗା, ଜାହାଜ ଏବଂ ସଡ଼କ ପଥରେ ମଟରଗାଡ଼ି, ବସ୍, କାର, ଅଟୋ, ସାଇକେଲ, ରିକ୍ସା, ଶଗଡ଼ ପ୍ରଭୃତି ସାହାଯ୍ୟରେ ଯିବା ଆସିବା କରାଯାଏ ।

ରେଳପଥ

ଆମ ରାଜ୍ୟର ମୁଖ୍ୟ ରେଳପଥ କୋଲକାତା ଓ ଚେନ୍ନାଇକୁ ସଂଯୁକ୍ତ କରୁଅଛି । ଏହି ରେଳପଥ ଓଡ଼ିଶାର ପୂର୍ବ ଉପକୂଳରେ କଟକ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଦେଇଯାଇଛି । କୋଲକାତା, ମୁମ୍ବାଇକୁ ସଂଯୁକ୍ତ କରୁଥିବା ରେଳପଥ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ରାଉରକେଲା, ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ଦେଇଯାଇଛି । ତାଛଡ଼ା ଆମର ଅନେକ ଜିଲା ଓ ସହର ଗୁଡ଼ିକ ରେଳପଥ ଦ୍ୱାରା ସଂଯୁକ୍ତ । ପୂର୍ବତଟ ରେଳପଥର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ ଅବସ୍ଥିତ ।

ସଡ଼କ ପଥ

ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଅନେକ ପ୍ରକାର ସଡ଼କ ପଥ ରହିଅଛି । ଏହି ସଡ଼କଗୁଡିକ ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ରାଜପଥ ଓ ଜାତୀୟ ରାଜପଥଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଧାନ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲାର ମୁଖ୍ୟ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକୁ ଯେଉଁ ସଡ଼କ ସଂଯୋଗ କରୁଛି, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ରାଜ୍ୟ ରାଜପଥ କୁହାଯାଏ । ଦେଶର ବଡ଼ ବଡ଼ ସହରକୁ ଯୋଡୁଥିବା ସଡ଼କକୁ ଜାତୀୟ ରାଜପଥ କୁହାଯାଏ । ଜାତୀୟ ରାଜପଥଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ୫ ନମ୍ବର, ୬ନମ୍ବର, ୪୨ ନମ୍ବର, ୪୩ ନମ୍ବର ଆମ ରାଜ୍ୟ ଦେଇ ଯାଇଅଛି ।

୫ ନମ୍ବର ଜାତୀୟ ରାଜପଥ କୋଲକାତାକୁ ଚେନ୍ନାଇ ସହ ସଂଯୋଗ କରୁଅଛି । ସେହିପରି ୬ ନମ୍ବର ଜାତୀୟ ରାଜପଥ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗର ଖଡ଼ଗପୁରକୁ ଛତିଶଗଡ଼ର ରାୟପୁର ସହ ସଂଯୋଗ କରୁଅଛି । ୪୨ ନମ୍ବର

ଜାତୀୟ ରାଜପଥ କଟକର ନିର୍ଗୁଣ୍ଡି ଠାରୁ ସମ୍ବଲପୁରକୁ ସଂଯୋଗ କରୁଅଛି । ୪୩ ନମ୍ବର ଜାତୀୟ ରାଜପଥ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶର ବିଜୟନଗରମ୍ ସହ ଛତିଶଗଡ଼ର ଜଗଦଲପୁରକୁ ସଂଯୋଗ କରିବା ସହିତ ଆମ ରାଜ୍ୟର କେତେକ ପ୍ରଧାନ ସ୍ଥାନ ଦେଇ ଯାଇଅଛି । କୋଲକାତାକୁ ମୁମ୍ବାଇ ସହ ସଂଯୁକ୍ତ କରୁଥିବା ଜାତୀୟ ରାଜପଥ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶା ଦେଇ ଯାଇଛି ।

ସେହିପରି ୫ 'କ' ଜାତୀୟ ରାଜପଥ ପାରାଦ୍ୱୀପ ଓ ଦୈତାରୀକୁ ଚଣ୍ଡୀଖୋଲ ଦେଇ ସଂଯୋଗ କରୁଅଛି । ଏହି ରାଜପଥଗୁଡ଼ିକ ରାଜଧାନୀ ଭୁବନେଶ୍ୱର ସହ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲାର ମୁଖ୍ୟସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକୁ ସଂଯୋଗ କରୁଅଛି । ପ୍ରତି ଗ୍ରାମକୁ ସଂଯୋଗ କରିବା ନିମନ୍ତେ 'ଗ୍ରାମ ସଡ଼କ ଯୋଜନା' କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଅଛି । ଅଧିକାଂଶ ଗାଁରେ ସିମେଣ୍ଟ କଂକ୍ରିଟ ରାସ୍ତା ତିଆରି ହୋଇ ଗମନାଗମନର ସୁବିଧା କରାହୋଇଛି । ଏବେ ସଡ଼କ ପଥଦେଇ ମଟରଗାଡ଼ିରେ ଆମେ ରାଜ୍ୟର ଅଧିକାଂଶ ସ୍ଥାନକୁ ଓ ରାଜ୍ୟ ବାହାରକୁ ସହଜରେ ଯାଇପାରୁଛୁ ।

- ଆସ ମାନଚିତ୍ର ଦେଖି କେଉଁ କେଉଁ ଜାତୀୟ ରାଜପଥ କେଉଁ କେଉଁ ଜିଲା ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଯାଇଅଛି ତଳ କୋଠରୀରେ ଲେଖିବା ।

	ଜାତୀୟ ରାଜପଥର ନାମ	କେଉଁ କେଉଁ ଜିଲା ଦେଇ ଯାଇଅଛି ?
ଯେପରି	୫, 'କ'	ଯାଜପୁର, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଜଗତସିଂହପୁର

- ନିଜ ଖାତାରେ ଆମ ରାଜ୍ୟର ମାନଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କରି ତୁମ ଘର ପାଖରେ ଥିବା ସଡ଼କ ପଥରୁ ବାହାରି ଭୁବନେଶ୍ୱର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସିବାକୁ ସଡ଼କପଥ ଦେଖାଅ ।

ଆକାଶ ପଥ

ଦୂର ସ୍ଥାନରେ ଶୀଘ୍ର ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଲୋକମାନେ ଉଡ଼ାଜାହାଜରେ ଯିବା ଆସିବା କରନ୍ତି । ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଆକାଶର ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପଥରେ ଯାଏ । ଏହି ପଥକୁ ଆକାଶ ପଥ କୁହାଯାଏ । ଦେଶର ବଡ଼ ବଡ଼ ସହରକୁ ଆକାଶ ପଥ ଦେଇ ଯିବା ଆସିବା କରିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ ଦିଲ୍ଲୀ, କୋଲକାତା ପ୍ରଭୃତି ସ୍ଥାନକୁ ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଯୋଗେ ଯିବା ଆସିବା କରି ହେଉଛି । ଭୁବନେଶ୍ୱର ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଧାନ ବିମାନ ବନ୍ଦର । ଏହାର ନାମ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବିମାନ ବନ୍ଦର । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ରାଉରକେଲା ଓ ଜୟପୁରଠାରେ ମଧ୍ୟ ଦୁଇଟି ଛୋଟ ବିମାନଘାଟି ରହିଅଛି ।

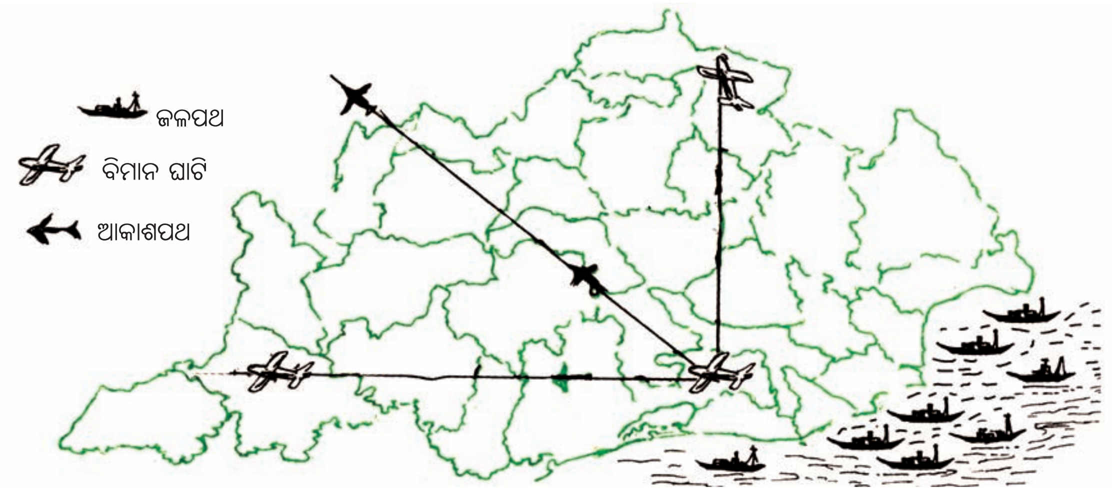

ଆସ ମାନଚିତ୍ର ଦେଖି ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ବିମାନଘାଟି କେଉଁ ଜିଲାରେ ଅଛି ତଳ କୋଠରୀରେ ଲେଖିବା ।

ଜଳପଥ

ଜଳରାଶିରେ ଯା’ଆସ କରିବାପାଇଁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପଥ ରହିଅଛି । ଏହି ପଥକୁ ଜଳପଥ କୁହାଯାଏ । ସାଧାରଣତଃ ଆମେ ଡଙ୍ଗା, ଲଞ୍ଚ, ଜାହାଜ ଆଦିରେ ଜଳ ପଥରେ ଯାଇଥାଉ ।

ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ନଦୀ, କେନାଲ ଓ ହ୍ରଦ ପ୍ରଭୃତି ଜଳପଥ ରୂପେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥାଏ । ବର୍ଷାଦିନେ ନଦୀ ଓ କେନାଲଗୁଡ଼ିକରେ ଯିବା ଆସିବା ଓ ମାଲ ପରିବହନ କରିବା ପାଇଁ ବହୁତ ସୁବିଧା ହୋଇଥାଏ । ଆମ ରାଜ୍ୟର ମାଛଗାଁ, ଅସ୍ତରଙ୍ଗ, ଚାନ୍ଦିପୁର ଓ ଚାନ୍ଦବାଲିରେ ଜଳପଥରେ ଗମନାଗମନର ସୁବିଧା ରହିଅଛି । ଚିଲିକା ହ୍ରଦ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଛୋଟ ଛୋଟ ସ୍ଥଳଭାଗ ଡଙ୍ଗା ଓ ଲଞ୍ଚରେ ଯିବାଆସିବା କରିହୁଏ । ପାରାଦ୍ୱୀପ ଓ ଗୋପାଳପୁର ବନ୍ଦର ଦେଇ ଜାହାଜରେ ଦେଶ ବିଦେଶକୁ ଜିନିଷ ପତ୍ର ନେବା ଆଣିବା କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ।

ପାରାଦ୍ୱୀପ ବନ୍ଦର

ବନ୍ଦରରେ କି କି କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି, ତା’ର ଏକ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଏଠାରେ କେତେକ ଯାନର ସଙ୍କେତ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯାନ ପାଖରେ ତା'ର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖାଯାଇଛି । ତଳ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକୁ ଯେଉଁ ଯାନରେ ଯାଇହେବ ତା'ର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟାକୁ ସେହି ସ୍ଥାନ ପାଖରେ ଲେଖ ।

(କ) ଚାନ୍ଦବାଲିରୁ ପାରାଦ୍ୱୀପ —

(ଖ) ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ ରାଉରକେଲା —

(ଗ) ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ ପାରାଦ୍ୱୀପ —

(ଘ) ଦିଲ୍ଲୀରୁ – କୋଲକାତା —

(ଙ) ଗୋପାଳପୁରରୁ ଅସ୍ତରଙ୍ଗ —

(ଚ) ଢେଙ୍କାନାଳରୁ କଟକ —

(ଛ) ବଲାଙ୍ଗୀରରୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର —

(ଜ) ଟିଟିଲାଗଡ଼ରୁ ବରଗଡ଼ —

(ଝ) ପୁରୀରୁ କୋଲ୍‌କାତା —

–୧

–୨

–୩

–୪

–୫

୨. ମାନଚିତ୍ର ଦେଖି କେଉଁ ବନ୍ଦର କେଉଁ ଜିଲାରେ ଅଛି ତଳ କୋଠରୀରେ ଲେଖ ।

ବନ୍ଦରର ନାମ	ଜିଲାର ନାମ

୩. (କ) ଆମ ରାଜ୍ୟର ମୁଖ୍ୟ ରେଳପଥର ନାମ କ'ଣ ?

(ଖ) ତୁମ ଗାଁ/ସହର କେଉଁ ପଥ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳ ସହ ସଂଯୁକ୍ତ ?

୪. ତୁମେ ଯଦି ଦିଲ୍ଲୀ ଦେଖିବାକୁ ଯିବ, ତେବେ କେଉଁ କେଉଁ ପଥ ଦେଇ ତୁମ ଘରଠାରୁ ଯାଇପାରିବ ଲେଖ ।

ଆଟ୍‌ଲାସ୍ ଓ ମାନଚିତ୍ରର ବ୍ୟବହାର

- ତୁମ ଗ୍ରାମର କେଉଁ ଦିଗରେ କ'ଣ ଅଛି ଲେଖ ।

ପୂର୍ବ ______________________________

ପଶ୍ଚିମ ______________________________

ଉତ୍ତର ______________________________

ଦକ୍ଷିଣ ______________________________

- ତୁମ ଗ୍ରାମର ମାନଚିତ୍ରଟିଏ ଅଙ୍କନ କର ।

(ବିଦ୍ୟାଳୟ, ପଞ୍ଚାୟତ ଅଫିସ୍, ମନ୍ଦିର, ଦୋକାନ, ନଳକୂଅ ଆଦି ଦର୍ଶାଇ ଓ ଦିଗ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରି ପିଲାମାନେ ନିଜ ଗ୍ରାମର ମାନଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କରିବେ ଓ କେଉଁ ଦିଗରେ କ'ଣ ଅଛି ଲେଖିବେ ।)

ତୁମ ବହିରେ ଅନେକ ମାନଚିତ୍ର ରହିଛି । ଏହିପରି ପୃଥିବୀର ବିଭିନ୍ନ ମାନଚିତ୍ରକୁ ଏକାଠି କରି ଏକ ବହି କରାଯାଇଥାଏ । ତାହାକୁ **ଆଟ୍‌ଲାସ** କୁହାଯାଏ । ଏଥିରେ ପୃଥିବୀର ସ୍ଥଳଭାଗ, ଜଳଭାଗ, ମହାଦେଶ, ମହାସାଗର, ବିଭିନ୍ନ ଦେଶର ଭୂମିରୂପ, ଜଳବାୟୁ, ମୃତ୍ତିକା ଓ ଉଦ୍ଭିଦ ପ୍ରଭୃତିର ଅନେକ ଚିତ୍ର ଥାଏ ।

କୌଣସି ଦେଶ ବା ଅଞ୍ଚଳ ବିଷୟରେ ପଢ଼ିବା ବେଳେ ସେହି ସ୍ଥାନର ଚିତ୍ର ମନେ ପକାଇବା ଦରକାର । ସେଥିରୁ ଆମେ ସେହି ଅଞ୍ଚଳ ବା ଦେଶର ଅବସ୍ଥିତି, ଭୂମିରୂପ ଇତ୍ୟାଦି ଜାଣିପାରିବା । ବହି ପଢ଼ିବାକୁ ହେଲେ ବହିର ଭାଷା ଜାଣିବା ଦରକାର । ମାନଚିତ୍ରରେ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ **ଚିହ୍ନ ବା ସଙ୍କେତ ଓ ରଙ୍ଗ** ସାହାଯ୍ୟରେ ଦେଖାଇ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଏହାକୁ **ମାନଚିତ୍ର ଭାଷା** କୁହାଯାଏ । ଆଟ୍‌ଲାସ୍‌ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ମାନଚିତ୍ରକୁ ଦେଖିଲେ ଏ ବିଷୟରେ ଅଧିକ ଜାଣିପାରିବା ।

■ ମାନଚିତ୍ରରେ ଚିହ୍ନିତ ବିଭିନ୍ନ ଭୂମିରୂପର ରଙ୍ଗ

ଭୂମିରୂପର ନାମ	କେଉଁ ରଙ୍ଗ କ'ଣ ସୂଚନା ଦେଇଥାଏ ?
ଉଚ୍ଚଭୂମି	ମାଟିଆ ରଙ୍ଗ
ସମତଳ ଭୂମି	ସବୁଜ ରଙ୍ଗ
ଜଳଭାଗ	ନୀଳ ରଙ୍ଗ

ରେଖା ସଙ୍କେତ

- ରାଜ୍ୟର ସୀମାରେଖା
- ରେଳପଥ
- ଜିଲାର ସୀମାରେଖା
- ରାଜପଥ
- ଉପକୂଳ ରେଖା
- ଜଳପଥ
- ସଡ଼କ ପଥ

ଏହାଦ୍ୱାରା କେଉଁ ପଥ କେଉଁ କେଉଁ ପ୍ରଧାନ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକୁ ସଂଯୋଗ କରୁଅଛି ତାହା ଅତି ସହଜରେ ଜଣାପଡ଼ିଥାଏ ।

△ □ ▲ ⊠ ○ ◐ ● ✺ ଇତ୍ୟାଦି ଅନେକ ପ୍ରକାର ସଙ୍କେତ ବ୍ୟବହାର କରି ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ, ଫସଲ ଆଦି ମାନଚିତ୍ରରେ ଚିହ୍ନାଇ ହେବ ।

ଏହିପରି ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ତୁମେ ଜାଣିଥିବା ଆଉ କେଉଁ ଅଞ୍ଚଳରେ କି କି ଦ୍ରବ୍ୟ ମିଳୁଛି ତା'ର ଏକ ତାଲିକା କର ଓ ମାନଚିତ୍ର ଦେଖି ସେଥିପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିବା ସଙ୍କେତ ଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ।

ଅଞ୍ଚଳ	ଦ୍ରବ୍ୟ	ସଙ୍କେତ

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ମାନଚିତ୍ରରୁ କ'ଣ ସବୁ ଜାଣି ହୁଏ ତା'ର ତାଲିକା କର ।

୨. ଖାତାରେ ଓଡ଼ିଶା ଓ ଭାରତ ମାନଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କରି ଦିଗ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ଓ ଏହାର ଚାରିପଟେ କ'ଣ କ'ଣ ରହିଛି ଲେଖ ଓ ରଙ୍ଗ ଦିଅ ।

୩. ମାନଚିତ୍ରର ଭାଷା କହିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ଲେଖ ।

୪. କାହିଁକି ମାନଚିତ୍ର ଅଧ୍ୟୟନ କରାଯାଇଥାଏ ?

୫. ଏଠାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଭୂମିରୂପ ପାଇଁ କେଉଁ ରଙ୍ଗ ଦିଆଯିବ ତଳ କୋଠରୀରେ ସେହି ରଙ୍ଗଦିଅ ।

ଉଚ୍ଚଭୂମି **ସମତଳଭୂମି** **ଜଳଭାଗ**